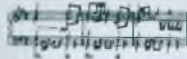

1860-1909

ISAAC ALBÉNIZ

FILATÈLIA ALBÉNIZ

Per BAF

El passat dia 18 de maig s'esqueia el 75è aniversari de la mort del gran pianista i compositor ISAAC ALBÉNIZ I PASCUAL, nascut a Camprodon el 29 de maig de 1860 i mort a Cambo-les-Bains, en el país basc francès, el 18 del mateix mes de l'any 1909. Ha estat una data memorable que no ha propiciat cap acte, públic o privat, que ens recordés el llegat musical que ens deixà aquest català universal.

La filatèlia sobre aquest personatge del nostre país és ben migrada fins el moment present. L'any 1960, i en ocasió d'acomplir-se el seu naixement, l'Administració espanyola va posar en circulació dos segells, un de 25 ctms. en color gris i un altre de 1 pts. en color avellana, d'un format molt reduït, dels quals es tiraren 30.000.000 d'exemplars en fulles de 100 segells. A Madrid, i datat el 7 de novembre, hi hagué un mata-segells de PRIMER DIA. Abans, però, i per a commemorar aquest centenari es concedí a Camprodon un mata-segells especial, de cinc dies de vigència, per cert molt expressiu, i para de comptar, segons els meus coneixements sobre aquesta il.lustre personalitat.

Mantes vegades s'oblida la seva filiació catalana. El seu pare vingué destinat a aquella vil.la, pel Cos de Duanes, del qual era funcionari, amb el propòsit, sembla, d'organitzar una oficina duanera, ja que hi havia un decret per a construir una carretera que unís el nostre país amb França, la que actualment va a Prats de Molló i que tardà en obrir-se a la circulació una tira llarga d'anys.

La producció musical d'aquest insigne compositor és molt notable i selecte i no sóc qui per a fer-ne l'inventari, però sí cal que remarqui l'oblit en què sembla que el tenim tots, malgrat la inspiració i l'exquisidesa que sempre demostrà en el difícil comès de la composició. Als quatre anys, i com a nen prodigi, ja va oferir a Barcelona el seu primer recital de piano i, als set, un altre a París, on li fou rebutjada l'entrada al Conservatori per la seva poca edat. Va estudiar a Brusel.las, becat pel Rei Alfons XII, amb Brasin, Dupont i Geavert, i el 1878 va rebre lliçons de Franz Schubert, que tingué sobre la seva producció una notable influència. A París es dedicà preferentment a la composició en la qual també van influir, segons els seus biògrafs, els contactes amb Vicent d'Yndy, Paul Lukas i Claude Debussy.

L'estil del pianista Albéniz era fort i expressiu, excel.lint, però, encara més en la composició. La península ibèrica i els seus paisatges foren per a ell font d'inspiració inexhaurible. A França se'l coneixia com un compositor "típicament espanyol".

La vena d'inspiració més profunda la trobà a Andalusia i majorment Granada, a la qual s'acostà amb l'esperit i l'intent de fer-la reviure a Catalunya.

Inspirada en temes populars catalans, composà **Catalònia** (1899). ■

JOSEP TORRELLA

Heus ací unes ratlles d'un llibre relativament recent: *"Perquè el tren ja s'havia introduït feia estona per entre edificis industrials i darreres impúdics de cases que eren Barcelona però encara ben bé no ho eren. Fins que apareixia l'estació, que allò sí que era la capital"*.

I ara unes ratlles d'un altre llibre, de publicació ben recent:

"Vam travessar, com sempre, els budells de la Barcelona viva, ja del tot desperta, i vam redescobrir la llum del dia túnel enllà, entre els boscos de Vallvidrera i les Planes, cosists pel tren".

El primer fragment és del meu darrer llibre, **AMB LA CIUTAT A L'HORA DEL RECORD**, aparegut el Dia del Llibre de l'any passat. El segon és de la novel.la **PAÍS D'ITÀLIA**, de Vicenç Villatoro, distingida amb el premi Sant Joan, de la nostra Caixa d'Estalvis, de l'any 83, i sortit al carrer el Dia del Llibre d'enguany.

Vegem-ne unes ratlles més, de cada un. Del meu:

"Em semblava com si Barcelona no fos una població en la qual es visqués i es treballés o s'anés al col.legi igual que en qualsevol altra, sinó una ciutat de meravella on els trens duïen gent de totes bandes a comprar coses boniques i a esplaiar-se".

I del de Villatoro:

"El tren on, de petits, tornant de la Fira de Mostres, llegíem els prospectes de les meravelles més noves, que ens tornava a casa de la Barcelona màgica, mítica, la ciutat dels diumenges, asolellats, esplendorosa al record".

Però no cal animar-se amb la perspectiva d'un presumpte plagi, ja que, per l'abril del 83 lògicament Villatoro havia de tenir la seva novel.la enllestida. Si sotmeto aquests paral.lelismes a la benvolença del lector és per un altre motiu. Villatoro és de Terrassa, jo soc de Sabadell, i hem coincidit en emfatitzar literàriament la suggestió que exerceix la capital damunt dels homes que vivim en ciutats perifèriques, especialment en l'edat infantil. Tot i la gran diferència d'edat que es dona entre Villatoro i jo, l'embruix persisteix. Jo parlo d'una Barcelona de mig segle llarg enrera, d'un trajecte de ferrocarril que aleshores era el del Nord i no arribava a la plaça de Catalunya. Ell es refereix al tren "de les Planes" en una època molt més recent.

És una gentilesa de

FILATÈLIA DOMFIL
SEGELLS I MONEDES
PER A COL.LECCIONS

LA FILATÈLIA
ÉS UN VELL ESTIL
D'ESTALVI I DE CULTURA

Sant Antoni, 3
Tels. 725 87 79
725 29 18